

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei

Pe jumătate . . . . . 75 Lei

In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Regina între pribegi.

— Maiestatea Sa Regina Maria la biserica românească din Filadelfia. —

Drumul Maiestății Sale Regina Maria în America este o adevărată cale din povești. Americanii au făcut Reginei noastre o primire cum nu s'a mai pomenit în țara dolarilor. Primarii orașelor, miliardarii și bogătanii Statelor Unite, au îmbrăcat cele mai strălucite haine ale lor și au fost foarte fericiți că pot să sărute mâna încântătoarei Regine „Mary“.

De luni de zile întreagă America nu vorbește decât de Regina noastră și de România. Gazetele de peste Ocean sunt pline de chipuri, cari înfățișează pe Crăiasa României și pe Princesa Ileana în costum românesc. Când trecea automobilul Reginei noastre pe străzile Newiorului, ori prin Chicago, era o îmbulzeală ne mai văzută. Toți americanii se trudeau să zărească măcar o clipă pe fermecătoarea Regină a României și pe drăguța noastră Principesă Ileana. Într'un oraș oarecare, când Regina se găsea într'un mare palat, la o serbare, lumea de pe stradă a spart ferestrele palatului ca s'o poată privi și să-i audă glasul...!

Mare onoare și mare cinste a câștigat țara noastră în America și'n toată lumea, prin călătoria Maiestății Sale în lumea de peste apă. Mai mare decât dacă am fi cheltuit sute de milioane cu cărți și cu gazete scrise în limba engleză despre România. Asemenea cărți nu se cetesc și chiar și dacă se cetesc, nu se cred. Inșă pe Regina au primit-o americanii cu bucurie și au rămas uimiți de cuminenția și de istețimea Crăiesei noastre. Incântați de Regină, americanii au prins dragoste și de țara noastră, de unde noi vom avea multe foloase și ajutorări.

Nouă, Românilor, ne cade așa de bine când auzim și cetim asemenea vești. Inșă și mai bine ne cade când auzim, că Maiestatea Sa scumpa noastră Regină, nu s'a dus în America numai ca să se arete americanilor, ci fiind acolo, Maiestatea Sa n'a uitat nici o clipă, că în lumea nouă trăiesc o mulțime de frați de-ai noștri, lucrători prin toate orașele Statelor Unite și prin Canada, cari cu dor au așteptat să salute pe Aceea, care este și Regina lor, oricât ar fi de instreinați prin celea colțuri de lume.

In această privință gazetele americane povestesc o foarte înduioșătoare întâmplare, ce s'a petrecut în orașul Filadelfia, lângă Ocean.

Regina noastră sosise acolo ca să cerceteze orașul. Americanii, ca pretutindeni, n'o mai slăbeau cu părăzile. Impărțiseră vremea Reginei pe minut, umplându-i toată ziua cu vizite pe la celea primării și officii. Regina știa

inșă că în orașul Filadelfia, într'o margine, printre fabrici și case de muncitori, este și o bisericuță românească, unde se închină lui Dumnezeu pribegii Ardealului. Și dimineața,

când s'au început părăzile, Regina îi spuse primarului:

— Dar la biserica românească la ce oră voi putea să merg?

— La biserica românească? zise primarul. Acolo, Maiestate, nu se poate. Acolo locuiește sărăcimea, orașu-i încălcoit, străzile sunt nemăturate. Ochii unei regine nu pot vedea mizeria de acolo! Nu se poate, Maiestate! Noi nu vă putem duce între muncitori...

— Da, dar muncitorii sunt supușii mei, pe cari eu îi iubesc cu dragoste de mamă și trebuie să-i văd. Nimic nu mă poate împiedeca să nu mă duc acolo!

Și Maiestatea Sa Regina s'a dus, împreună cu copiii săi și cu toată suita. Americanii, vrând nevrând, au plecat capetele cu rușine și au urmat și ei în automobilele lor strălucitoare pe Regina României. Miliardarii cei făloși au văzut pentru întâia dată străzile sărăcimii dela docurile Delaware.

Bucuria Românașilor noștri din Filadelfia nu se poate prinde în cuvinte. Ei așteptau pe seumpa lor Doamnă la ușa bisericii, cu prapori și cu drapele. Româncuțele erau îmbrăcate în costume naționale și le plâneau ochii de dragul Reginei. Biserica era înțesată de mulțimea muncitorilor români, cari se adunaseră din toate colțurile orașului lor, să-și vadă

Crăiasa. Când preotul ceti în ușa altarului rugăciunea pentru Rege și Regină, credincioșii izbucniră în urale: *Trăiască Regina!* Și ochii toți înotau în lacrimi de bucurie...!

Făcându-se liniște, Regina vorbi:

— „Am venit cu drag să vă văd pe toți cari faceți parte din poporul meu. Sunt fericită că am avut prilejul să vă văd. Să trăiți“.

La acestea cuvinte ale Maiestății Sale în-suflețirea nu mai avea margini. La ieșirea din biserică, femeile americane se luptau cu polișmenii să ajungă în apropierea Reginei. O femeie bătrână căzu în genunchi și luând mâna Maiestății Sale o sărută cu lacrimi de fericire! Iar altele multe, neputând ajunge aproape, plâneau. Miliardarii Americii văzând așa semne de dragoste față de Regina noastră, au rămas foarte întristați, că minunata femeie nu este Regina lor!

Legea Asigurării vitelor. Astăzi când sătenii peste tot locul au devenit stăpâni pe pământ și au vite multe, trebuie să se facă și o lege, care să asigure vitele sătenilor. La Ministerul agriculturii s'a și ales o comisie, care se întocmească o lege în înțelesul căreia, fiecare sătean să fie dator să-și asigure vitele. In chipul acestei sătenii vor deveni stăpâni pe vecie nu numai de pământ ci și pe vite, căci dacă vre-unui sătean îi va muri vre-o vită, societatea de asigurare va plăti-o, putând îndată să-și cumpere altă vită. Astfel sătenii având totdeauna vite, vor putea să-și lucreze bine pământul, ce au primit la împroprietărire.

Cum va fi toamna și iarna din anul acesta? Se crede că umblarea vremurilor este în legătură cu schimbările lunii. Singurul corp ceresc însă care hotărăște umblarea vremurilor este Soarele. Vânturile sunt pricinuite tot de căldura soarelui. Și tot soarele face ca toamna aceasta să fie așa călduroasă. Se și crede, că din pricina căldurii soarelui toamna anului acestuia va fi lungă și săcetoasă, iar iarna va fi cu zăpadă și ploii multe, dar nu va fi friguroasă. Peste tot frigul va fi cu mult mai slab ca și în iarna anului trecut.

Un vulcan, care aruncă aur. In apropierea satului Bregalamk la 5 km. depărtare de Kerci, pe coasta de miază-zi a mării de azur, a izbucnit un vulcan. Pe gura vulcanului au început să iasă flăcări, cenușă și suluri mari de foc. Din cauza focului și a cenușei întreagă recolta de prin prejur este amenințată. Oamenii cercetând cenușa ieșită din acest vulcan, au aflat în ea mult aur curat. Așa că recolta de cereale ce se prăpădește din cauza vulcanului, va fi cel puțin răscumpărată cu aurul ce se va strânge din cenușa vulcanului.

Evanghelia Duminicii.

Duminea XIII, după Înălțarea sfintei Cruci
(28 Noemvrie 1926), Luca 18, 18-27.

Evanghelia aceasta s'a mai cetit odată anul acesta, și anume în Duminea XII, după Rusalii, cu deosebirea că aceea a fost scrisă de sfântul Mateiu, pe când aceasta este scrisă de sfântul Luca. (Vezi numărul 23 al „Unirei Poporului“).

In vremea aceea un domn oarecarele s'a apropiat către Isus, ispitindu-l pe el și zicând: „Învățătorule bune, ce voi face ca să moștenesc viața de veci?“

Acest domn îl numește pe Isus bun, pentru că multe a auzit despre dânsul. Nici prin gând nu-i trece însă, că Isus acesta este chiar Dumnezeu adevărat.

Iară Isus a sis lui: „Pentru ce mă sici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu. Poruncile le știi! Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mamă-ta“.

Isus așadar îl muștră puțin pe domnul acela și-i dă de știre, că nime în lume nu poate fi numit bun, afară de însuși Dumnezeu. Nu se mărturisește însă înaintea lui de Dumnezeu, ci îl lasă să creadă ce vrea, dar nici nu se lapădă de numirea și însușirea de a fi bun. Îi răspunde în schimb la întrebare, înșirându-i poruncile, pe cari le știm și noi din legea lui Moisi.

Iară el a zis: „Toate acestea le-am pășit din tinerețile mele“.

Frumos răspuns! Auzindu-le acestea, parecă ne vine și nouă să ne punem întrebarea

aceasta, dar mi-se pare că puțini am putea răspunde asemenea celui domn din evanghelia.

Iară Isus auzind acestea, a sis lui: „Încă una-ți lipsește: toate, câte ai, le vinde și le dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine“.

Ca și când i-ar fi zis: prin ținerea poruncilor poți ajunge întru împărăția lui Dumnezeu. Dacă însă vrei ca acolo să ajungi la loc mai de frunte, vinde tot ce ai și dă săracilor. În forma aceasta vei avea comoară în ceriu, nu pe pământ. Astfel apoi poți să-mi urmezi mie, făcându-te învățacel de al meu.

Iară el, auzind acestea s'a întristat, căci era bogat foarte.

Iată prin urmare, cât de legat era acest domn de comorile pământesti!

Și văzându-l Isus, că s'a întristat, a sis: „Cât de cu anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei bogați; căci mai lesne este funiei dela corabie să treacă prin urechea acului, decât bogatului să intre întru împărăția lui Dumnezeu“.

Prin cuvintele acestea Domnul nostru Isus Hristos a voit să arete cât de greu le este bogaților să intre în rai.

Iară ceice auzise acestea, au zis: „Dară cine se poate mântui?“ El le-a zis: „Celece nu sunt cu puțință la oameni, sunt cu puțință la Dumnezeu“.

S'au întristat și învățăceii auzind vorba grea a Mântuitorului, s'au întristat și ei, pentru că nici ei nu erau cu totul scăpați încă de poftele lumesti. De aceea îi mângăie Mântuitorul, spunându-le, că Dumnezeu toate le poate întoarce spre bine, numai credință să avem.

* * *

Fiind vorba de bunurile pământesti, să ne punem dragi cetitori, câteva întrebări. Sunt bunurile pământesti de ajuns pentru toți? Ba, niciodată nu va fi toată lumea îndestulată. Cei mai mulți oameni vor rămânea, ca și acuma, cu buzele umflate.

Indestulescu-ne aceste averi vreodată? Ba. Pentru că oricâte am avea, tot mai multe ni-ar trebui. Ele sunt asemenea apei de mare,

pe care dacă o beai, nu numai că nu te îndestulește ci te face și mai setos.

Cât țin bunurile pământesti? Câțiva ani, chiar o viață întreagă. Dar viața cât ține? Șaptezeci—optzeci de ani. Întrebați-l pe vreun bătrân, cât de curând i-au trecut anii, și cât de bucuros și-ar mai lungi viața.

Cât sunt ele de veninoase? Ori nu vedeți, cum rod ele la rădăcinele acelea sfinte cari ne leagă de Dumnezeu? Cu cât câștigăm mai multă avere, cu atâta suntem mai fără de suflet, mai răi, mai păcătoși.

Pentru ce ne legăm deci așa de mult de ele? Pentru ce nu ne câștigăm comoară în ceriu? Pentru ce nu ne gândim la împărăția ceriurilor, pentru care suntem făcuți? Pentru ce nu ne alipim de Domnul?

Răspunzând la aceste întrebări, vom înțelege: „Cât de cu anevoie vor intra întru împărăția ceriurilor cei bogați; căci mai lesne este funiei dela corabie să treacă prin urechea acului, decât bogatului întru împărăția lui Dumnezeu“.

IULIU MAIOR.

Bucuria Românilor uniți din Cluj.

— Biserica minorităților din Cluj e a noastră de aici înainte. —

Înainte cu doi ani noi am fost cei dintâi, cari am adus știrea, că Sfântul Părinte dela Roma ni-a făcut un mare dar, dându-ne frumoasa biserică a minorităților dela Cluj împreună cu casele în cari locuiau până acuma călugării minoriti, apoi încă vreo trei case frumoase, o casă și o moară din strada Romulus și 30 jugăre fânaș. Toate acestea în preț de peste 100 milioane lei.

Ungurii când au auzit despre acest mare dar al Papei făcut nouă, s'au făcut pară și au mers în toate părțile și s'au plâns, iar gazetele ungurești s'au năpustit ca niște dulci asupra noastră. Au crezut că vor putea îndupleca pe Sfântul Părinte dela Roma ca să-și schimbe vorba. Toate au fost însă zadarnice. S'a amânat cel mult predarea, cu mai bine de un an, dară darul a rămas dar, așa că în ziua de 8 Noemvrie toate aceste frumoase averi au trecut în proprietatea mitropoliei noastre dela Blaj.

Foia „UNIRII POPORULUI“

Cântece și strigături românești.

— Din Roșia de pe Secaș. —

Rele-s Doamne frigurile
Da-s mai rele gândurile;
Frigurile te beșică
Gândurile rău te strică.
La friguri le dai de leac
Gândurile-ți dau de cap.

Mereuț cu copila
Că copila-i tinerea
Și nu ști de voie rea!

Joacă fata ș'o 'nvârtește
Mere-acasă 'ți mulțamește
Dacă mori te pomenești!
Joacă fata cât de mult
Că te-o cânta la mormâni!
Joacă fata n'o cruța
Că nu-i nora mâneta!

Cine m'a fost laudat
Că bine m'am măritat
Moară necuminecat,
Fie-i sufletu 'ncărcat
Și trupu talpă la iad!
Dar cine m'o laudat
Că e bine fată mare,

Fie-i trupu ca o floare,
Sufletul rază de soare
Că binele din fetie
Nu-i popă să-l poată scrie!

Copiliță cu părinți
Nu grăbi să te măriți.
Copila n'o ascultat
De grabă s'o măritat
Rea soacră ș'o căpătat.
Copila s'o apucat
Și trei fuse-o dăpănat.
Și pe soacră a 'ntrebat:
— Bine-i soacră, bine-i dragă?

Soacră-sa îi răspundea:
— Bine-i, dracu să te ia!
Nevasta s'o mânia
Și de cap o a luat
Și mi-o trântea pe supt pat
De gândeai că a turbat,
Și prin toate unghiurile
Să s'așeze gândurile.
Făcu pe soacră scăpată
Nu 'ncăpea pe ușe-odată,
Fugea soacra pe cărare
Cu cosița pe spinare
De gândeai că-i fată mare.
Dar fugea și nu prea tare
Că-i venea lemnu 'n spinare!
Ea tot fugea și plângea
Și din gură tot grăia:
— O vecină, draga mea,
Am o noră hărnicuță

De cu noapte s'o sculat
De grabă m'o peptenat.
Cu pepteni din Făgăraș
Și cu unt dela oraș.
O fost untu cam de oaie
Ca pielea să mi-se 'nmoaie.
O fost untu cam de oi
De să zicem: vai de noi..!

Cine 'n lume nu iubeste
La ce se mai spovedeste
C'ala nu păcătuește.
Dară eu dac'am iubit
De opt ori m'am spovedit
Și tot nu m'am curățit!

Tot un bou și-o belea.

Cică pe atunci pe semne era lumea mai bună, umbla Dumnezeu cu Sf. Petre pe pământ. Cum mergeau ei, iacă văd o fată mare secerând la un lan ce îl dădea gata, mai avea așa ca o postată. Dumnezeu și cu Sf. Petre erau ca doi moșnegi. Și Dumnezeu trimite pe Sf. Petre să ceară puțină apă dela fată.

Sf. Petre se duce, cere, — dar fata nu vrea să-i dea, zicându-i că n'are vreme fiindcă se grăbește să mântue.

— Da, dacă o vrea Dumnezeu îi mântui, copilă hăi, îi zice Sf. Petre.

— A vrea, n'a vrea, — de mântuit tot o

Cum stă lumea și țara?

Deschiderea Parlamentului.

Duminecă, în 14 Noemvrie, s'au deschis Corpurile Legiuitoare de față fiind toți miniștrii, deputații și senatorii. La ora 11 s'a slujit sf. Liturghie la Patriarhie, fiind de față membrii guvernului și numeroși deputați și senatori.

Slujba religioasă a fost slujită de către vicarul Patriarhiei, iar răspunsurile religioase le-au dat corul elevilor seminarului central.

În curtea Patriarhiei se afla o companie de onoare din regimentul 1 Grăniceri, cu steag și muzică, care a dat onorurile.

După sfârșitul liturghiei toată lumea a trecut în palatul Parlamentului. La ora 12 o bubuitură puternică de tun vestește plecarea M. S. Regelui dela palatul regal din calea Victoriei.

Pe toate drumurile pe unde avea să treacă M. S. Regele o mulțime mare de cetățeni saluta cu urale însuflețite pe Măria Sa Regele. La intrarea în Parlament a fost întâmpinat de toți miniștrii în frunte cu dl general Averescu.

Tribunalele sunt pline de oaspeți aleși: miniștrii țărilor străine, generali, aghiotanți regali, doamne și domni.

Punct la ora 12 M. S. Regele citește cu glas tare mesajul regal, adică cuvântul de deschidere al Parlamentului.

Ce cuprinde mesajul regal?

Salutând pe deputați și senatori arată ce bucurie îi cuprinde sufletul în pragul împlinirii unui jumătate de veac dela războiul de neatarnare, care a încheiat mai deplin unirea celor două Principate românești. Are încredere deplină în puterea de

viață a acestui popor și privește cu încredere neclintită la ziua de mâine.

Apoi înșiră toate planurile de legi cari vor trebui să se voteze de către Corpurile Legiuitoare.

Dorind ca deputații și senatorii să lucre însuflețiți de cea mai curată iubire de țară, cere binecuvântarea Atotputernicului Dumnezeu asupra lucrărilor corpurilor legiuitoare.

Cuvântarea M. S. Regelui a fost acoperită de aplause călduroase. Cu aceasta s'a sfârșit întreagă ceremonia deschiderii Parlamentului, iar M. S. Regele, petrecut de aghiotanții săi regali, s'a rentors la Palat.

Ce e mai nou în politică?

În preajma deschiderii Corpurilor Legiuitoare a început și între partidele noastre politice o mai vie mișcare. Guvernul caută să-și întărească situația la guvern cercând o apropiere față de partidele din opoziție. Astfel crede crede, că va putea scăpa de sub tutoratul liberalilor și-și va putea înlăptui programul de guvernare.

Liberalii însă, presimțând aceste planuri ale generalului, s'au pus pe lucru. Au început în întreagă țara adunări politice de reorganizare, ca să fie deplin pregătiți în fața întâmplărilor cari se anunță. Ei se laudă în gură mare peste tot local, că în scurtă vreme vor veni iar la putere.

Dar tot așa cred și național-țărăniștii, că ei vor fi chemați la guvern acum fiind un singur partid, cu o singură conducere și cu viu răsunet în întreagă țară.

E vorba, că la primăvară să se închege un guvern național format din toate partidele românești ca împreună să sărbătorească jubileul de 50 de ani dela războiul pentru neatarnare.

Până una — până alta însă partidele politice stau față în față gata de luptă între ele. Până acum nu se vede nici o schimbare în situația lor politică. Ne așteptăm iar la hărțueli pătimașe între deputați, ca și în trecutul Parlament, deși țara așteaptă de atâta amar de vreme o bună înțelegere între partidele politice, ca să munească mai cu folos pentru întreagă țară.

Solia M. S. Reginei și a Principesei Ileana către M. S. Regele.

M. S. Regina Maria a României își continuă drumul prin orașele Americi fiind primită pretutindeni cu multă căldură. Cutreierând în lung și lat țara Americanilor a trimis din orașul Chicago M. S. Regelui multe urări de bine și sănătate, arătându-și bucuria pentru primirea însuleșită a poporului american.

Principesa Ileana de asemenea a trimis o călduroasă urare de bine înaltului său Părinte.

Veștile primite de M. S. Regele dela M. S. Regina și Principesa Ileana au înveselit mult pe Măria Sa Regele, care se știe, că de câțeva vreme este bolnav și sănătatea sa sdruncinată se reface tare anevoie, încât țara întreagă privește spre Măria sa Regele cu multă îngrijorare și-i dorește grabnică însănătoșare.

Nu preste multă vreme M. S. Regina se va reîntoarce în Țară. Cinstea care ne-a făcut-o înaintea poporului american și foloasele pe cari ni le-a adus călătoria M. S. Reginei nu se pot prețui indeajuns!

Fasciștii din Franța în luptă cu naționaliștii.

Lucru ciudat, că în Franța s'a ajuns și la minunea asta, ca fasciștii francezi să se ia la harță cu naționaliștii. Gazetele dela București ne aduc știrea, că în sâp-

să mântui, zise ea înțepată. Ia mai bine nu mă mai ține de vorbă, și fata secera zor nevoe.

Se duce Sf. Petre și se jeluște la Dumnezeu și atunci A tot făcătorul, blagoslovi cu mâna, — și făcu pe fată să nu mai aibă nici un spor la lucru — ci numai venia și se ducea, căci dăduse o boală peste ea care n'o lăsa cât de cât să secere!

Așa că bucata îi rămăsese tot cum o găsise Sf. Petre. Merg mai departe Sfintele Fete, — și văd o altă fată secerând la un lan ce abia îl începuse.

Cere Sf. Petre și dela ea puțină apă, iar fata se repede fuga, varsă apa caldă din ulcior și într'o clipeală îl aduce plin cu apă rece, zicând drumeților să bea sănătoși și s'apucă iar de treabă.

— Mai ai de furcă, fetică, îi zise Dumnezeu, privind la lanul de pâine.

— Ei, da mare-i Dumnezeu, dacă o vrea îndată mântui, zise fata. Și voiasă s'apucă de lucru. Dumnezeu blagoslovind îi dădu fetei atâta spor încât până seara dădu gata lanul de secere aproape, căci îi mare puterea Dumnezească. Ajung mai departe în drumul lor la o răspântie. Acolo la umbra unui gorun ședea un „mahal” de flăcău și mâna porcii la jir, horâind de s'auzia cine știe de unde.

Il trezește Sf. Petru și-l întreabă:

— Incotro, măi flăcău, apucă drumul spre cutare loc?

Iar lenea de flăcău, neridicându-și nici

capul măcar, abia ridică un picior, mormâind prin somn.

— Ia 'n colo. Și arată cu piciorul.

Dumnezeu și cu Sf. Petru merseră în drumul lor.

Pe drum zice Sf. Petre lui Dumnezeu:

— Doamne, iertată să fie îndrăzneala dară după a mea socoteală, flăcăul cel dugleș, care ne-a arătat drumul cu piciorul, bine s'ar mai potrivi cu fata cea leneșă care n'a vrut să ne aducă apă....

— Nu, Petre, zise Dumnezeu. Flăcăul acela are să ia pe fata cea harnică....

— Poi asta-i nu-i drept, Doamne! se miră Sf. Petru.

— Nu, Petre, așa va fi. Că de cându-i lumea, tot un bou și-o belea.

Și așa-i doar! Rar perechi de oameni cari să fie potriviți. Și tot omul inimos și harnic duce în spate o belea, că tot paiul are umbra lui și tot omul bun, harnic și drept necazul lui.

Petru Gh. Savin.

Honțu păcălit.

Un țigan luas' odată,
Dela un Sas nește bani
Ca să-i lucre. Dară asta
S'a n'ntâmplat de câțva ani.
Intr'o zi iată Culita,
E chemat la fân,
Dară Hoanși, ca toți Sașii,

La inimă cam hăpsin,
Zice: »Uite ce-i Culo, vecine,
Pân' se ia apa de pe fân
N'ar fi bine? cum zici și tu,
Să ne punem să prânzim?
Căci fânul n'are hodină,
Și ca să nu pierdem vremea,
Vom mânca ca să ne fie
Culo, până cot la cină.»
»Bu-u-un, stăpâne, cum ai voie,
Dar așa de dimineață,
Spun drept, nu mă jură nime,
Dar mi-e teamă că mi-e greață!»
Vine Frâua 'n bujorată,
Cu vin, ceapă și slănină,
Ba 'n tădere carne friptă
De rață și de găină.
Și s'apucă Cula, nene,
Și 'n bucă două de-o dată,
Dar furcuța n'o preumblă
Prin ceapă și prin sălată.
Ba 'nchindă și cu păharul
Și se 'ndoapă bietul Cula
De nu-l cuprindea șerparul.
Da 'n gândul hăl țigănesc,
Zice: acuma pe Hoanși,
Astăzi am să-l păcălesc,
Zice: »A fost azi bine stăpâne

tămâna trecută vreo 10 fasciști s'au înfățișat în localurile naționaliștilor dela »Acțiunea franceză«, unde au schimbat focuri de revolver cu membrii acesteia. Un fascist a fost rănit.

Șeful fasciștilor Valois a mărturisit că el a poruncit atacul împotriva naționaliștilor pentru a opri lupta gazetei »Acțiunea franceză« împotriva fasciștilor. Fasciștii au tăiat firele telefonice și au stărnit mai multe mașini din folosința naționaliștilor.

Lupta între cele două tabere s'a sfârșit cu focuri de revolver cari au rănit greu pe un fascist iar pe alți doi i-a rănit mai ușor.

Guvernul a luat măsuri de pază a ordinii, și crede, că va putea să împace în scurtă vreme pe cele două tabere învrăjbite.

Se iscălește Concordatul.

Din Italia se vestește, că pertractările dintre guvernul român și Sf. Scaun al Romei au ajuns la bun sfârșit. În cel mai apropiat viitor se va iscăli Concordatul pentru a se încheia o preținie cât mai trainică între Vatican și între guvernul României.

Di general Averescu, duce al Italiei.

Generalul Averescu a primit o scrisoare din partea Regelui Italiei prin care-l încunoștințează, că i-a dat titlul de Duce al Italiei.

Mussolini înăsprește legile.

Din Italia se vestește, că guvernul lui Mussolini a luat cele mai aspre măsuri împotriva tulburătorilor ordinii și rânduelilor statului. A înăspriț legile și a introdus

pedeapsa cu moarte, ca o urmare a celor câteva încercări de omorire a ducelui Mussolini, primministrul Italiei.

Mussolini e idolul Italienilor fasciști, la care ține cu multă dragoste și alipire întreagă nația Italienilor și dacă cineva încearcă să omoare pe Mussolini într'o clipă își găsește osânda și judecata. Dovada au făcut-o fasciștii italieni nu de mult, din prilejul încercării de omor a lui Mussolini de către tinărul Zamboni din Bologna, care a fost sfâșiat în bucăți de mulțimea îndârjită a fasciștilor.

Mai nou Parlamentul italian a nimicit prin vot 124 mandate ale deputaților opoziției, cari aproape de doi ani nu au mai luat parte la lucrările Parlamentului.

Radici muștră pe Mussolini.

Cluburile partidelor opoziției au fost ocupate de armată și nu mai are voie nimeni să mai intre pe acolo, ca să nu se mai întâlnească la consfătuiri politice împotriva guvernului.

Măsurile de apărare a ordinii și rânduelilor guvernului fascist sunt din ce în ce mai aspre, și cine cutează să li-se împotrivească ori le calcă, plătește îndrăzneala cu temniță grea ori cu capul.

Din Iugo-Slavia vine știrea, că Radici, cunoscutul fruntaș al țărăniștilor croați a atacat într'o vorbire din nou Italia și pe Mussolini, spunând despre acesta vorbe grele din pricina măsurilor luate în vremea din urmă împotriva opoziției și a comunistilor italieni.

Se spune, că guvernul jugo-slav vrea acum să scoată din guvern pe Radici, care e ministru, căci Mussolini a trimis vorbă guvernului sârbesc, că dacă se mai amestecă în treburile guvernului italian, atunci le va da răspuns potrivit cu vârful baionetelor!

De aceea Pașici vrea să se scape de Radici, căci prea adeseori îi face încurcături cu străinătatea.

Ungurii vreau rege unguresc.

Din Ungaria se vestește, că în ședința dela 9 Noemvrie a adunării naționale, contele Bethlen ar fi spus, că în 1920 s'a alcătuit o lege care a luat măsuri împotriva fostului rege Carol, dar soarta regatului unguresc nu a fost deplin hotărâtă atunci.

Acum spune, că adunarea națională va trebui să alcătuiască noile legi pentru reînființarea regatului unguresc.

Declarațiile acestea ale primului ministru maghiar au stărnit în Parlament un val de însuflețire cum nu s'a mai pomenit de mult în Parlamentul unguresc.

Regaliștii fac mari pregătiri ca să aleagă pe arhiducele Iosif rege al Ungariei.

Dar ce va face Mica Antantă și ce vor zice marile puteri la acest pas al guvernului unguresc, nu credem că s'a gândit îndeajuns groful Bethlen atunci când a scăpat vorba din gură cu crăia ungurească a arhiducelui Iosif?!

Stângerea hornului aprins. Dacă hornul n'a fost măturat mai multă vreme, adeseori se întâmplă că se aprinde. În astfel de cazuri e de ajuns se astupăm bine ușa cu o bucată de pânză muiată în apă. Aerul nu mai poate intra și cuptorul nu mai are curent, iar focul din horn se stinge.

Pentru cetitorii „Calendarului dela Blaj“.

Niță Zdrenghia în America.

— E cu el și Vârtop, cari împreună au pățit șodonia cea cu taurii la București când cu leforma agrară...!

Pe Niță Zdrenghia zis și Vârtop, contiliu comunal în Curmătură, cine nu-l cunoaște? — Nu-l cunosc cei cari n'au cetit „Calendarul dela Blaj“ pe 1926...! Ma-a-are pagubă! Că dacă ceteau acel calendar, nu s'ar mira azi de numele din fruntea acestor șire, de pățaniile căruia au răs cu lacrimi cinsprezece mii de oameni din tot Ardealul.

Acum să auziți altă șodenie. Fratele nostru Niță Zdrenghia, zis și Vârtop, imboldit într'una de femeia dumnisale, s'a răcăduit una bună și, având tovarăș pe Nenea Vălou, tot din Curmătură, au trecut Oceanu, să facă banu...!

— Lu-u-u-nga cale! Lungă și plină de pățanii. Ce mai pățanii...! Cine cunoaște isprăvurile lui Nea Niță cu taurii la București, poate gândi ce poante o fi având Zdrenghia în America cea lată și lungă.

În zilele acestea ne-a sosit o carte dela dumnealui *Mister Zdrenghia* din Cliviland unde stau dolarii pe garduri, de să-i aduni cu trocu...! Și fiind prea lungă epistola lui domnu Niță, iar în foaie neavând loc de ajuns, am dat-o să se tipărească în „Calendarul dela Blaj“ pe anul 1927, care iasă în vileag zilele acestea. Abonații acestui calendar vor putea ș'o cetească în tihnă acuș.

Cei cari nu s'au abonat încă la calendar, să grăbească să se aboneze încă de pe acum, că se tipăresc puține, și are mare căutare! Mai bine e, ca doritorii să se înștiințeze la dnii preoți și să ceară calendarele dintr'o comună pe-o singură adresă, cari se trimit cu ramburs. Prețul unui calendar poporal 20 lei.

S'au inecat două surori deodată.

Trei surori, fete sărace din Deva, s'au dus la Timișoara, la slujit, să-și câștige o bucațică de pâine și să mai trimită ceva și la părinți, acasă. Toate trei și-au găsit locuri bune și erau împacate cu soarta. Cele mai mari erau împreună, la un stăpân. Acesta din urmă, au fost trimise de stăpânul lor să ducă nește gunoi din curte. Fetele au cărat gunoiul unde îi era locul, apoi s'au dus cu lada de gunoi la râul Bega, ș'o spele.

Cea mijloacie, aplecându-se prea tare asupra țărâmurului, a căzut în apa care era afundă. Simțindu-se în primejdie, nenorocita fată a început să țipe. Sora ei, care era aproape, a dat să-i întindă mâna, ș'o scape. Cea din apă îngrozită cum era, s'a apucat de mâna întinsă, dar a tras și pe sora sa în valuri. Acum amândouă fetele erau în valurile repezi. Și strigau cât le lua gura: ajutor, ajutor! Săriți oameni buni nu ne lăsați!

La strigătele lor s'au și adunat mulți trecători pe țârm, dar n'au îndrăznit să saie. Apa era afundă și inverșunată, n'avea nimenea curajul să-și primejduiască viața.

Abia într'un târziu s'au găsit doi grădinari bulgari din apropiere, cari s'au aruncat după ele. Atunci încă era prea târziu. Valurile le înghitiseră pe amândouă și cei doi bulgari curajoși nu le-au mai putut găsi nici decum, ori cât le-au căutat...!

A treia soră, care era singură la stăpân, auzind de nenorocirea surorilor ei mai mari, s'a întristat atât de tare încât umbra să sară din etajul casei și să-și facă capătul. Stăpânii au mântuit-o, dar ea nu se poate mângăia și plânge într'una, blăstămându-și zilele.

Vin, rachiu, pui și slănină,
Dar știi ce zic fucu-ți mâna,
Dă-mi c'o cale și de cină
Căci știi, cum stau cam departe,
Colo 'n margine de sat,
Mi-e tîlan să mai vin seara,
— »Bun, Zice Hoanți de-o parte,
Iată aici toate cele,«
Și-și gândea: cu o mâncare,
Pe țigan să mi-l înșele.
Măncă Cula chiar cât zece,
Ba tot gustă și din vin,
Când pe urmă-și face cruce,
Zicând: Doamne'ți mulțumim!
Și se trage 'ncet spre ușă,
Zice frumos: seara bună,
Zicând, vremea-i de-odihnit.
Că-s sătul de azi dimineață
De zoală și de nuncit...!
Dar Hoanț: »Culo! stăi măi Culo!
Doară n'ai înebunit,
Da io cu funu ce-ți face?
Nu știu, zice țiganul răstit
Fă așa pe cum ți-ți place.
Că de-a haia nu-s gândit,
Că eu știu că după cină
Și acasă cât am stat,
Să mă calce călcătura,
Nici la lata n'am lucrat!«

Peșelca

Iuliu Domșa

Invățător.

Se apropie 1 Decembrie.

— Circulară către despărțimintele „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român, Astra“.

Domnule Președinte, proclamarea unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria mamă, întâmplată la 1 Decembrie 1918, în marea adunare de la Alba-Iulia, fiind un eveniment din cele mai importante în viața neamului nostru, cuvine-se să fie sărbătorită, în mod festiv, în toate comunele din părțile ardelenne, pentru înălțarea sufletescă a tuturor și întărirea sentimentului național, mai ales al tinerimei, care este nădejdea viitorului nostru.

Drept aceea, în considerarea importanței deosebite a acestui eveniment Adunare generală a societății noastre a decretat ziua de 1 Decembrie a fiecărui an de Zi a „Astris“, care să fie prăsnuită cu sfîntenie în toate satele din despărțimintele acesteia.

În consecință, Vă rugăm, Domnule Președinte, să binevoiți a lua măsurile necesare pentru comemorarea zilei de 1 Decembrie, a. c., prin serviciu religios în biserici, conferențe, șezători culturale-literare și festivaluri artistice.

Spre acest scop este neapărat necesar să luați contact cu forurile bisericesti, școlare, administrative și militare, rugându-le să vă dea tot sprijinul pentru o cât mai bună reușită a acestei serbări naționale.

Cu acest prilej se vor aduna și mijloace bănești (se va cheta) pentru propaganda culturală, în baza permisului obținut de la Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale Nr. 14784 din 26 Martie 1926; iar sumele încasate se vor trimite la casieria centrală în Sibiu.

Pentru înlesnirea serbării Vi se va trimite în timp apropiat o broșură, cuprinzând o conferință, scrisă anume pentru ziua de 1 Decembrie, care o veți distribui fiecărei comune din despărțământ.

Rugându-vă să binevoiți a ne face, la timpul său, un raport amănunțit despre dispozițiile luate și despre decursul acestei comemorări în comunele de pe teritoriul despărțământului ce conduceți, primiți asigurarea deosebitei noastre stime și considerațiuni. — Dr. O. Russu, vice-președinte la Asociațiunii, Romul Simu, secretar.

Urmele războiului.

Un glonte de tun scormonit din pământ cu fierul plugului, ucide 12 oameni și mai multe animale.

O groaznică nenorocire s'a întâmplat de curând în satul Paneggio din Italia. Un țaran plugărea în marginea comunei împreună cu alți săteni și, cum ara el așa în bună pace, fierul plugului s'a poticnit în ceva tare. Omul a crezut că e vre-o rădăcină uscată, ori un bolovan, și a dat în vite să scoată hopul. În clipa următoare a răsunat o bubuitură înspăimântătoare și a țîșnit foc din pământ. Săteanul care ara, n'a mai avut vreme să știe ce-i, căci a sărit în aer, bucățele, cu vite și cu plug cu tot. Tândări înflăcărâte au umplut tot cuprinsul până la depărtare de 500 metri, ucizând și pe alți plugari cari mai erau prin apropiere, cu totul 12 oameni și multe vite. Alți 10 au fost greu răniți. Mai multe case din marginea satului s'au dărâmat. Oamenii din comună, crezând că este cutremur de pământ, ori altă năpastă, au luat-o la fugă îngrozită.

O comisie sosită la fața locului a constatat, că fierul de plug se poticnise într-o granată mare, ce a rămas îngropată acolo din timpul războiului.

Știrile Săptămânii.

A ars o casă a Reginei noastre. M. Sa Regina și-a zidit în vremea războiului în comuna Jevreni din județul Bacău o frumoasă casă de lemn, cu 14 încăperi și și-a mobilat-o cu mobile românești dintre cele mai frumoase. Palatul acesta era păzit de soldații regimentului 27 infanterie. În ziua de 8 Noembrie din nebagărea de seamă a soldaților s'a aprins palatul și a ars scrum, dimpreună cu toate mobilele.

A trăit 135 de ani. În comuna Carcaliu de lângă Măcin a murit mai zilele trecute femeia Maria Ustav în vârsta de 135 ani.

Răposata n'a fost bolnavă niciodată în viață și nici unul din cei 7 copii ai ei nu s'a bolnăvit niciodată. La înmormântarea ei au luat parte 80 de nepoți și de strănepoți.

Această femeie s'a nutrit toată viața ei numai cu pește și legume. Rachiul nici nu l-a gustat vreodată.

A murit mergând la biserică. Călugărul Mitrofan Puștiu de la mănăstirea lipovenească din Nicrasovce veche s'a dus noaptea la biserică. Cum, cum nu, destul că n'a băgat de seamă și a căzut într-o prăpastie, de unde l-au scos dimineața mort.

La ce duce beția. Ioan și T. Teopărcă din Laza de lângă Vâslui (Vechiul Regat) erau la o nuntă. Acolo s'au îmbătat bine și s'au luat la ceartă cu consăteanul lor Nicolae Gh. Gheorghies. Ioan Teopărcă s'a mîniat rău, a luat un par și l-a lovit în cap pe Gheorghies, iar fratele său Teodor i-a băgat cuțitul în pantece. Bietul Gheorghies a fost dus la spital, unde a murit a doua zi, iară cei doi frați s'au trezit din beție în temnița din Vâslui.

Un autobus se izbește de un pom și se sfarmă. Un autobus (automobil care duce mai multe persoane pe plată, dintr'un oraș într'altul) s'a lovit între comunele Dumitrești și Vulturești din județul Slatina de un pom. Mașina s'a sfărâmat de tot. Șoferul și călătorul Ioan Prună au murit pe loc, iar ceilalți 20 călători sunt grav răniți, cari au fost transportați în spitalele din Drăgășani și Drăgoești.

Trei hoți jefuesc 80 de oameni. Trei hoți din Bulgaria și-au pus pe față mască (obrăzar) și au oprit pe toți călătorii pe cari i-au întâlnit pe drumul de țară. Nu mai puțin de 80 de inși au trebuit să le dea tot ce au avut la sine. Aceia cari n'aveau nimica au fost bătuiți până la sânge, pentruca să-și aducă aminte, că de altădată, fiind pe cale, să aibă bani la sine, ca să aibă ce fura hoții.

După biserici au venit la rând sinagoge. La Galați se țin lanț furturile. După ce hoți necunoscuți au spart două biserici și palatul episcopesc, într'una din nopțile trecute au spart sinagoga jidovească, din care au furat tot ce au găsit. Ziua următoare apoi, ziua mare, pe la amiază, au intrat în pivnițele dlui Filip Herșcovici, iar de acolo în cancelarie, furând o gramadă de bani. De altfel în tot județul sunt zilnic furturi, așa că oamenii sunt foarte năcăjiți.

Un vulcan din America a omorât 50 de oameni. Muntele aruncător de foc Isako din America, de câteva vreme și-a întesit fierberea. Focul pe care-l aruncă, numit lavă, a acoperit mai multe comune din jur și a omorât 50 de oameni. Locuitorii din apropiere s'au mutat, părăsindu-și vetrele.

Așezarea pietrii fundamentale la palatul Ligii Culturale. Dumineca trecută Alteța Sa Regală Principesa Elena, ajutată de I. P. S. Sa Patriarhul, Dl N. Iorga, dnii miniștri I. Mitileneu și V. Goldiș și dl primar al Bucureștilor Anibal Teodorescu, au așezat piatra fundamentală a noului palat al Ligii Culturale de la București. Liga Culturală este o tovarășie, asemenea Asociațiunii noastre, care a lucrat mult în Vechiul Regat pentru înfăptuirea României Mari. Președintele ei este dl Nicolae Iorga.

Se dau peste cap o mulțime de negustori. Lipsa de bani este tot mai mare, împrumut nu se mai capătă aproape de loc, astfel o mulțime de negustori buctează și li-se vinde cu doba întreg avutul. Numai la Cluj au bancrotat anul acesta 105 negustori și mai sunt pe cale și alții.

Ocolul lumii pe cățărighi. Doi francezi trăzniți s'au hotărît să facă ocolul lumii unul pe cățărighi (picioroange) și altul pe un triciclu. Au străbătut până acuma vreo 2—3 mii de kilometri.

Căruța sfărâmată de tren. Trei țărani din Sirehaia, Vechiul Regat, s'au dus la cărciumă și s'au îmbătat. Apoi s'au suit într'o căruță și s'au dus spre casă. Ajungând la calea ferată, ei au văzut că vine un tren, dar fiind cu curaj, au mînat caii, vezi Doamne să intreacă trenul. Dară oricum, vaporii de apă se vede că au fost mai tari decât cei de rachie, și astfel trenul i-a ajuns tocmai pe când se afla căruța între șini, sfărâmându-o. Spre noroc, că pe cei trei viteji i-a aruncat trenul cât colo și ei nu s'au ales decât cu capetele sparte și cu câte o mână și câte un picior rupt. Chiar și câte o coastă li-s'a sfărâmat, așa că în curând nu vor mai avea curajul să se joace cu trenul.

Groaznică furtună în Italia. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă s'a deslănțuit în Orașul Bari din Italia o rupere de nori, care a împins valurile mării până departe pe uscat, așa că au rupt toate digurile, 14 oameni au murit în valuri, iar mai multe sute de inși au fost răniți. Pe unele străzi apa a atins balcoanele caselor. Locomotiva unui tren de ajutor s'a răsturnat, ucizând patru oameni. Peste 60 de mii de oameni au rămas fără adăpost.

Cavalerii ordinului „Mihai Viteazul“ la prânz la M. S. Regele. E obicei, că în ziua de sfinții arhangheli M. Sa Regele să invite la prânz pe acei ofițeri cari au făcut cele mai mari vitejii pe câmpul de luptă. Anul acesta au luat parte la acest prânz 206 ofițeri, cărora M. Sa Regele le-a ținut o frumoasă vorbire. A fost de față și mareșul Badoglio din Italia.

Moartea unui mare comediant. Zilele trecute a murit la Detroit în America un anumit Harry Honning după o boală scurtă, căpătată în urma unei lovituri de pumn în stomac. Acest Harry Honning era vestit despre aceea că îl închideau într'o ladă, scufundată în apă și cu toate, acest eșea la suprafață după două trei minute. Odată a fost închis desbrăcat și legat cobză pe podeaua unei odăițe de temniță, iară hainele sale au fost închise într'o altă odăiță alăturată. Cu toată aceasta după câteva minute l-au văzut eșind îmbrăcat gata din temniță și răsând cu poftă. El moare, ducându-și secretul în mormânt.

Un hamal moștenește 60 de miliarde. Hamalul (lucrător care duce pachetele oamenilor pe la gări) Iose Nusa din Brazilia (America) a primit zilele trecute din partea unei bănci engleze din Brazilia o scrisoare,

prin care i-se adusesese la cunoștință, că un strămoș al său i-a lăsat moștenire frumoasa sumă de 77 milioane livre sterline. Bietului hamal nu-i venea să creadă, dar în urmă a luat bani împrumut, s'a dus la Londra, unde-i erau banii, și i-a băgat la buzunar. Prin moștenirea aceasta hamalul nostru a devenit unul dintre cei mai bogați oameni ai lumii.

Un cercetaș român încunjură Europa pe jos. Tânărul cercetaș Ion Constantinescu, născut în București în 1907, a plecat din țară în ziua de 9 Mai 1925, pentru a face încunjurul Europei pe jos. El a străbătut până acum următoarele țări: Ungaria, Austria, Elveția, Franța, Belgia, Germania, Olanda, Danemarca, Anglia, Irlanda, Portugalia, Spania, Italia, trecând peste munții Pirenei și Alpi. Apoi a străbătut Albania, Grecia, Turcia, Bulgaria și Iugoslavia întorcându-se în țară pentru a-și continua călătoria sa pe jos prin Cehoslovacia, Lituania, Letonia, Estonia, Norvegia, Suedia, Finlanda, Polonia, și Rusia.

Drumul de până acum l-a făcut într'un an și jumătate, și anume 18 mii 700 kilometri, din cari vreo 2000 cu vaporul. La zi făcea la început câte 30—35 km. dar în vremea din urmă făcea și câte 40—45 km. la zi, în cursul drumului s'a susținut vânzând cărți postale ilustrate.

O furtună a dărâmat o școală. La Markland a fost o furtună groaznică, care a dărâmat școala. Au murit 9 copii, iar 50 sunt răniți.

† **Văd. Iudita Rusan n. Frățilă.** Vineri în 12 Noemvrie a răposat în Domnul văd. Iudita Rusan n. Frățilă, mama uneia dintre cele mai zeloase cetitoare ale noastre, a dnei văd. Maria Vlăsa n. Rusan din Sâncel, în vârsta frumoasă de 92 ani.

Inmormântarea i-s'a făcut Duminică în Sâncel, luând parte pe lângă aproape toți țărani din Sâncel și foarte mulți domni din Blaj.

Bunul Dumnezeu să o odihnească cu dreptii!

† **Cantorul Grigore Pop din Teiuș.** În ziua de 8 Noemvrie a murit în vârstă de 70 de ani, în al 46-lea an al căsătoriei sale, cântărețul bisericesc dela biserica gr. cat. din Teiuș, Grigore Pop.

Om foarte cinstit, cântăreț de seamă, răposatul Grigore Pop a avut 11 copii, dintre cari 10 trăiesc și astăzi, și cari toți l-au petrecut la mormânt. Deși a fost om sărac, n'a avut decât o casă și trei jugăre de pământ, răposatul în Domnul și-a crescut copiii foarte bine, pe la școlile cele înalte. Unul, păr. Ștefan Pop, este profesor la Blaj, altul preot în Breaza, altreilea candidat de preot, al patrulea funcționar la C. F. R., al cincilea sublocotenent, doi țărani și trei fete, măritate bine.

A și avut o înmormântare cum rar să mai mai vezi la țărani: un canonic dela Blaj, șase preoți și doi diaconi au ținut să-i dea cinstea cea mai de pe urmă celui ce aproape 50 de ani a fost podoaba bisericii unite din Teiuș și unul dintre cei mai de seamă credincioși ai ei.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

† **Dr. Aurel Iustlan** medicul șef al orașului Târgu-Mureș, maior în rezervă, cavalier al ordinului „Coroana României”, decorat cu Meritul Sanitar cl. I, a murit în ziua de 8 Noemvrie în vârstă de 51 ani, lăsând după sine o văduvă nemângâiată și patru copii nevrâstnici.

Rămășițele pământesti au fost transportate la Răstoșnea, în cripta familiară.

Odihnească în pace și cu dreptii să se numere!

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Păstrarea cartofilor.

Cartofii încă sunt hrană bună și chiar așa ca și porumbul și grâul. Cine are cartofi mulți, niciodată nu se teme de foame. Pentru ca să avem cartofi sănătoși și buni peste tot anul, trebuie să-i păstrăm bine. Ori ce cartof pentru ca să se poată păstra până la recolta din anul viitor, trebuie să fie copt, sănătos și bine svântat, având pielea uscată.

Deosebitele soiuri de cartofi nu se cooc tot deodată, de aceea nu e bine să cultivăm mai multe soiuri de cartofi amestecate.

La cartoful sănătos și copt, pelița trebuie să fie bine lipită de miez, așa ca să nu o putem lua cu mâna.

Cartofii după ce i-am scos din pământ li adunăm în grămezi mici și li lăsăm pe loc să se svante. Dacă vremea e ploioasă, li ducem acasă și li întindem sub un șopron.

Înainte de a-i azeza în gropi li lăsăm 2—3 săptămâni într'un loc uscat și bine aerisat, pentruca să se peară o parte din apa ce se găsește în miezul lor. Dacă li punem în gropi așa cum li aducem de pe câmp, uzi și plini de tină, se mucezesc și se strică repede.

Cartofii pe cari voim să-i așezăm în gropi, li alegem. Pe cei loviți ori creștați cu sapa li folosim, fără să-i mai punem la păstrare. Anume li fierbem și li dăm la porci sau la vite. În groapă li punem numai pe cei întregi și sănătoși.

Gropile pentru cartofi se sapă într'un loc mai ridicat și uscat. Când avem cartofi mai mulți săpăm șanțuri lungi. Șanțul se sapă ceva mai strâmt la fund și mai larg deasupra. Lărgimea unui șanț e de obicei de un metru și jumătate, iar afunzimea e de o jumătate de metru.

Pe fundul gropii sau a șanțului pentru cartofi punem scânduri, iar peste scânduri, așternem paie mari. Pe paie punem cartofii aleși. Deasupra cartofilor punem iar paie și apoi pământ. Vârful grămezii li lăsăm descoperit, ori lăsăm anumite răsufători pe unde să se poată răsufli. Când vine vremea mai friguroasă astupăm și vârful cu pământ, ori astupăm și răsufătorile, având grije să le deschidem din nou, când vremea e frumoasă.

Totdeauna trebuie să grijim, ca în groapa în care păstrăm cartofii, sau în pivniță, dacă li ținem acolo, să nu fie căldura prea mare. Fiind căldura prea mare cartofii incolțesc și nu mai sunt așa buni. Asemenea nu e bine să-i ținem mai multă vreme la lumină, căci înverzesc și se formează în ei o ostravă numită *solaxină*. Dacă mâncăm astfel de cartofi, ne bolnăvim.

Leșia.

Leșia se pregătește din apă și cenușă. Cenușa trebuie să fie curată și fără cărbuni. Cenușa adunată pentru leșie se păstrează la loc uscat, într'o lădiță acoperită. Dacă se ține la umezeală, nu mai e bună, căci să răsufle și se stinge.

Din cenușă se face și sopoș de casă, dar mai ales se face leșie. Anume se pune în apă cenușă și se fierbe până dă în clocot. Apoi se lasă să se limpezească și pe urmă se scurge într'un alt vas. Mai bine

e ca cenușa să se pună în apă, legată într'o straiță, căci leșia iese mai curată.

Leșia se întrebunțează atât pentru curățenia trupului, cât și pentru curățirea casei. Trupul spălat cu leșie se curăță bine. Copiii se spală pe cap cu leșie și se piaptână cu un pieptene des ca se scape de păduchi.

Albiturile spălate cu leșie sunt mai curate. Leșia e ca și soda. Curăță bine murdăria de pe albituri, dar prăpădește și lindinile și păduchii de pe crețele hainelor.

Răia și germeii boalelor încă se prăpădesc cu leșie.

Când curățim în casă, e bine ca mobilele din casă: masa, scaunele, patul, lăvița și alte mobile să le spălăm cu leșie. Asemenea și podul și grinzile dela pod încă se curățesc cu leșie de orice germeii de boale, ce s'ar găsi în cuibăși în ele.

Dacă ne-am zgăriat la o mână, în loc de spirt, putem spăla și curăți rana și cu leșie.

Chiar de aceea să întrebunțăm cât de des leșia, mai ales că e lesne de pregătit și nu costă chiar nimic.

FEL DE FEL

Producția porumbului în 1926. În anul 1926 s'a semănat cu porumb în țara întreagă 4.075.432 Ha, cu 144.652 Ha mai mult ca și în anul trecut. Nici într'un an, dela războiu încoace nu s'a semănat la noi în țară atâta porumb ca și în anul acesta. Vremea pentru creșterea porumbului a fost foarte potrivită și roada culeasă a fost dintre celea mai bogate. După socotelile făcute la Ministerul Agriculturii producția totală a porumbului din anul acesta se ridică la 57.249.161 quintale. Cu 15.657.694 quintale mai mult ca și în anul trecut. E cea mai bună recoltă de porumb ce s'a cules până acum în România mare. Pentru trebuințele locuitorilor (hrană și semință) trebuie 30.485.000 quintale. Iar cea ce rămâne cu totul vre-o 267.674 vagoane, pote să se vândă altor țări, cari au trebuință de porumb.

Bugetul anului viitor. La ministerul treburilor bănești s'au încheiat socotelile cu privire la veniturile și cheltuielile ce se vor face în anul 1927. Suma socotită la venituri este de 35 miliarde 400 milioane. Iar suma ce se va cheltui este de 33 miliarde 500 milioane. Suma de un miliard și 900 milioane lei cu cât veniturile întrec cheltuielile, Ministerul voiește s'o întrebunțeze pentru a spori plata slujbașilor statului.

Vetrele de sat. În multe părți s'a luat pământ, care avea să se împărțească sătenilor ca loc de grădină. Acest pământ până acum mai peste tot locul s'a arendat. Ministerul agriculturii a hotărât, ca de acum înainte acest pământ să nu se mai arendeze, ci să se parceleze și să se deie celor îndreptățiți pentru a-și putea clădi case.

Îngroparea viilor. Din cauza toamnei călduroasă și săcetoasă, mulți săteni cari au vii, nu se prea grăbesc cu îngroparea viilor. Va fi bine însă să îngroape viile, căci în anul acesta viile au cam suferit de mană și de oidium și astfel sunt slăbite și nici nu s'au desvoltat și s'au copt de ajuns. De aceea, în cazul când le va apuca frigul vor suferi mai tare. Tot din cauza slăbirei viilor, recolta de struguri nici pe anul viitor nu va fi prea abundentă.

Cum putem cunoaște stofele de mătăasă. Ca să știm dacă o stofă e de mătăasă curată, ori are și bumbac, luăm o bucățică de stofă și o apropiem de flacăra unei luminări. Dacă se aprinde cu flacăra, este în ea și bumbac, dacă arde fără flacăra, stoffa e de mătăasă curată.

*

Orașul cu cei mai mulți locuitori. Orașul cu cei mai mulți locuitori din lume este New-York-ul din America. Are aproape opt milioane de locuitori. Mai înainte era Londra, din Anglia, orașul cu cei mai mulți locuitori. Azi însă Londra a rămas în rândul al doilea, având numai șapte milioane și jumătate locuitori.

*

Cumpărarea vițelor de vie altoite. Sătenii cari doresc să planteze vie, pot să facă comenzi de viță de vie americană altoită încă de pe acum. Când cumpără viță de vie altoită, trebuie să fie cu băgare de seamă la următoarele: 1) Altoitura să fie bine lipită pe toată întinderea tăieturii. 2) Vița să aibă rădăcini destule. 3) Port-altoitul să fie sănătos, să nu aibă pete de uscătură, ceace se poate vedea lesne, dacă se fac pe ei mici tăieturi cu briceagul. 4) Altoitul să aibă 5—6 ochi buni și lemnul copt. 5) Pepiniera dela care se cumpără altoii să iee răspundere despre bunătațea fiecărui altoiu.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6 Lei 40 b.
1 liră sterlină " " "	885 " — "
1 dolar " " "	181 " — "
1 franc elvețian " " "	33 " 50 "
1 liră italiană " " "	7 " 70 "
1 franc belgian " " "	5 " 40 "
1 coroană cehoslovacă se plătește	5 " 70 "
1 zlot polonez se plătește cu	20 " — "
1 dinar se plătește cu	3 " — "
1 leva " " "	1 " 40 "
1 marcă aur se plătește	45 " — "
100 coroane ungare se plătesc cu	— " 26 "

Inștințare pentru cetitori.

Nici un preot și nici un cantor nu se poate lipsi de

„Calendarul dela Blaj,”

fiind acesta singurul calendar din întreagă România-Mare, care dă un Scurt îndreptar bisericesc, întocmit de Păr. Ștefan Roșianu, profesor de teologie și cel mai priceput tipograf al nostru.

In acest îndreptar bisericesc preoții și cantorii vor afla tot ce le trebuie pentru săvârșirea sfintelor slujbe, scurt dar respicat.

Numai câștigându-și „Calendarul dela Blaj”, din bună vreme, vor putea încunjuța fețele noastre bisericești multele greșeli ce se fac într-una. Numai cumpărând acest calendar se va putea ajunge la o uniformitate în slujbele dumnezeiești.

Dar nu numai preoții și cantorii sunt ca fără de mână, lipsindu-le „Calendarul dela Blaj”, ci și țărani, pentru că nicăiri nu vor afla atâtea sfaturi, povești, poezii, chipuri frumoase și povești economice ca în acesta, care în cei trei ani de când

apare și-a câștigat atâția prietini nedespărțiți.

Il tipărim în puține exemplare, fiind hârtia și tiparul foarte scumpe. Chiar de aceea să-l ceară tot omul din bună vreme, că altfel rămâne fără el.

Va apărea la începutul lui Noemvrie, așa că cu mult înainte de Crăciun îl va putea avea toată suflarea.

Nu vă cumpărați alt calendar, până nu vedeți „Calendarul dela Blaj” care va fi cel mai bun și cel mai ieftin calendar românesc.

Dela administrația gazetei.

Toți acei stimați cetitori ai gazetei noastre cari se știu datori cu ceva la foaie pe anul 1926, sunt rugați, cu toată stăruința, să ne trimită cât mai neîntârziat sumele cu cari ne dătoresc, căci ne apropiem de sfârșitul anului și trebuie să-și platească și foaia datoriile ei.

Noi susținem această foaie cu greutate și neînchipuite și nu poate pofti nimenea să mai și rămânem înglodăți în datorii, pe lângă munca grea și istovitoare pe care o facem de atâția ani fără răsplată.

Nimeni să nu mai aștepte provocări și instanții, cari încă costă bani, trudă și pierdere de timp! E și lucru rușinos să cerșim într-una bănișorii ce ni-se cuvin. Oamenii cu simț de dreptate plătesc la vreme. Nu ne dați nici pe noi uitării, că noi, precum vedeți, ne facem datoria fără sminteală săptămână de săptămână. Acum vine capătul anului și nu mai putem aștepta, că nici pe noi nu ne așteapă culegătorii tiparelor, poșta și fabricile de hârtie.

O vorbă ca o sută: cine se simte dator, să nu pregete a ne plăti îndată după cetirea acestui apel, care nu este cel dintâi, dar am dori să fie cel din urmă în acest an! „Unirea Poporului.”

Poșta gazetei.

Bianu Ionel. Am primit 140 lei în ziua de 16 Noemvrie. Abonamentul plătit până la Anul nou.

Bntiuca Dumitru. Am primit 150 lei, abonament pe 1926. Sunteți în rând cu plata. Mulțumim.

Kövesdi Dumitru. Primit 150 lei pe 1926. Abonamentul în regulă.

Ceu Petru. Am primit și din partea DV. 150 lei, plata abonamentului pe 1926. Până la Anul nou sunteți în rând.

Nicolae Șofron, B. inf. Am primit 150 lei. Abonamentul pe 1925 și 1926 plătit. Pe 1927 am trecut 30 lei.

Emil Sas, R. Aveți o restanță de 120 lei pe timpul până la 31 Dec. 1926.

Onor. Oficiu parohial, Gheța mare. Am primit cu mulțumită și a doua comandă de calendare și în jumătatea întâi a lunii Decemvrie veți primi în total 33 ex. Calendarul popular și 1 ex. ediția mare. Adâncă recunoștință.

Dnl Vasile Nistor, învățător. Foaia Vă merge precum ați cerut-o, din 20 Noemvrie curgător.

Alexandru Cosma. Calendarele sunt gata în celea dinfai zile ale lunii Decemvrie. Prețul unui calendar popular 20 lei. Dacă comandați 10 bucăți deodată și ne trimiteți, cu mandat, pe înainte, 200 lei, veți primi calendarele acasă, cu poșta plătită de noi.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Doi învățăcei, din familie bună, cari să fi implinit 14 ani, se primesc la frazelăria

PETRU MOGA

(428) 5—?

din Blaj.

In atențiunea preoților!

Cantor tinăr, de 24 ani, necăsătorit, absolut de școală agronomică, caută post de cântăreț la o biserică, unde este ecclieje întregită. Poate suplini cu folos și postul de învățător. Pricepe și gătitul mâncărilor. Merge mai bucuros în ținuturile cultivabile cu tutun.

Adresa la „Unirea Poporului” până la 15 Decemvrie a. c.

Instrucție muzicală

In violină, flaută, clarinet, precum și în toate celelalte instrumente de suflat se poate avea la un domn, care ani dearândul a fost șef de muzică militară.

Amănunte la măsurul HALAS.

Atelier de pictură bisericească fondat în anul 1905.

Se eșcută iconostase dela cele mai simple până la cele mai bogate eșcutări. Pictură monumentală internă a bisericilor în stil potrivit și lucrat artistic.

Informațiunile și comanda să se trimită la Atelierul de pictură bisericească

Antoniou W. Zeiler

BLAJ, jud. T. mică.

Cereți

„Calendarul dela Blaj”

Abonament de probă.

Cine dorește să aibă gazeta noastră pe timpul dela 1 Noemvrie până la 31 Decemvrie,

o dăm cu 20 Lei.

și va primi-o regulat în fiecare săptămână. Bani se trimit prin poștă, cu mandat, scriindu-se pe cupon (cotor): »Abonez gazeta »Unirea Poporului« cu 20 lei, până la sfârșitul anului 1926«.

Cine vrea să știe cum stă lumea și țara, cine vrea să cetească povestiri frumoase, cântece și glume, cine vrea să învețe economie și alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj »Unirea Poporului«.

Indemnați pe vecini și cunoscuți să facă un abonament de probă!

Adresa: »Unirea Poporului«, Blaj, județul Târnava mică.

Nu uitați!!

că cele mai bune mărfuri de îmbrăcăminte, mărunțișuri, bumbăcării și coloniale se află în mari cantități

cu prețuri reduse
la firma (215) 9-7

ȘTEFAN NYERGES—Blaj.

VITE ALTOITE

în cele mai renumite soiuri — în calitate cunoscută.

PORTALTOI AMERICANI

Portalis — Berlandieri-Rip x Rup.
ără și cu rădăcină frumoasă oferă:

Pepinierele Ambrosi

(225) 1-3 Mediaș și Crăciunelul de jos.

Nicolae Baci

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

214 44-52

RECLAMA

este sufletul comerțului

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă în Blaj, Strada Călărașilor Nr. 3, având 4 odăi și culină. Informațiuni dă

Ioan Vancu

Str. Călărașilor Nr. 3.

(228) 7-7

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂȚII

Cuvântarea rostită la serbările de 315 Mai 1926 pe Câmpia Libertății din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,
profesor, directorul gazetei »Unirea Poporului«

Se arată într'ansa icoane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertății pentru neamul iobagilor români din Țara Ardealului.

Abonații »Unirii Poporului«, dacă o cer la administrația gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poștă cu tot. În librării se vinde cu 10 lei.

Preoți!

Comandați

Invățători

la **LIBRĂRIA ANCA**

CLUJ:

„Cărarea fericirii“

carte de rugăciuni de preotul G. Mânzat; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. de Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

» » pânză fină cu cruce aurită 140 »

» » piele lux, pe hârtie velină 280 »

pentru dame . . . . . 350 »

„Prediei la Morți“ 55 Lei

„Prediei p. postul Mare“

45.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.

școlare 15—30 Lei.

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Cel mai mare depozit de clopote dela 25—160 kg., Ornate bisericesti, Odăjdii, Prepori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 11—20

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN:	In pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU:	Câmpia Transilvaniei	4 lei
»	Copii în război	2 „	»	Ciupercile	4 „
»	Sămânța viitorului	3 „	»	Bacteriile folositoare	4 „
»	Ce este de văzut în Blaj	4 „	»	Dușmanii omului	5 „
»	Blajul istoric	10 „	SEPTIMIU POPA:	Crucea Domnului	2 „
»	La Piatra Libertății	10 „	TOMA COCIȘ:	Povești și legende	2 „
IULIU MAIOR:	Adevărata fericire	6 „	»	Bucuria copiilor	1 „
»	Darul lui Dumnezeu	6 „	»	Toderică dragul mamei	1 „
»	Fiți desăvârșiți	5 „	»	Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de citit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ, județul Târnava mică.